

НОВА ПОШТА

Примерак 10 филера

«НОВА ПОШТА»
излази сваког дана ујутру, осим
понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР С/,
Телефон: 39--39. Пошт. факс: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.25.
Месечна претплата: 2.50 пенга,
тримесечна: 7.20 пенга

Год. II.

Ујвидек, субота, 19 децембар 1942

Број 282

Настављају се борбе моторизованих оклопних јединица у западној Киренајки

Поново су одбијени сви совјетски напади

За чувара Круне изабран је барон Радвански Алберт

Немачка Врховна команда саопштава:

У области Терека, у околини Стаљинграда и у великом завоју Дона напади непријатеља пропали су уз велике губитке. Уништили смо више од 20 тенкова. Немачке дивизије пробиле су јако поседнуте непријатељске положаје између Волге и Дона и заузеле даљи простор.

У току оштрих одбранбених борби које трају на донском фронту, немачке и италијанске трупе, сарађујући са ваздухопловством, 16 и 17 децембра уништиле су укупно 101 оклопна борна кола. Немачке и савезничке трупе и дању и ноћу помагали су јаки ваздушни одреди савезника. Више стотина непријатељских возила задесили су уништавајући погоци, а сем тога авионски напади убуцкали су и тешко оружје непријатеља.

На средњем фронту сарадњом војске и ваздухопловства одбијени су обновљени напади Совјета. Разбили смо 28 тенкова и панели непријатељу тешке губитке. У току јуришних акција војске и оружаних СС трупа на северном сектору фронта разорени су многобројни бункери и борбени положаји и одбијени месни напади Совјета. Совјети су 17 децембра у ваздушним борбама изгубили 90 авиона. Једанаест немачких апарата није се вратило.

У Либији операције немачко-италијанске оклопне војске, упркос томе што се бочни покрети енглеских оклопних одреда стално труде да их омету, плански се развијају. Непријатељ је том приликом претрпео тешке губитке. У Тунису је било само извиђачке делатности. Немачко и италијанско ваздухопловство тукло је моторизоване непријатељске снаге и артилериске положаје. Ноћни ваздушни напади били су уперени на железничке уређаје у Алжиру. Непријатељ је изгубио 8 авиона над Средоземним Морем. Четири немачка апарата није се вратило.

У току узнемиравајућих летова енглеског ваздухопловства прошле ноћи над немачком обалном облашћу и војно неуспешних напада на неколико места у северозападној Немачкој непријатељ је претрпео тешке губитке. Ноћни ловци и против-

авионска артилерија оборили су 21 непријатељски апарат, међу којима 14 четворомоторних бомбардера. Патролни чамци и поморска противавионска артилерија уништили су даљих 6 непријатељских апарата.

Немачки борбени авиони у но-

ћи између четвртка и петка из мале висине извршили су напад на важна војна предузећа и уређаје за снабдевање поред Хамбера, и у источној Енглеској. Запажене су снажне експлозије и пространи пожари. Два авиона нису се вратила.

На заједничкој седници оба Дома за чувара Круне изабран је барон Радвански Алберт

Полагању заклетве новог чувара Круне присуствовао је и Регент

Будапешта, 18 децембар. (МТИ) — Оба дома одржала су у петак пре подне заједничку седницу у Сали купола Парламента на којој је изабран нови чувар Круне на место у септембру месецу преминулог грофа Телеси Тибора. Регент Мађарске за чувара Круне предложио је на првом месту барона Радвански Алберта, потпредседника Горњег дома, на другом месту грофа Бетлена Ђерђа, на трећем месту Сечењи Виктора а на четвртном Путноми Морица. У свечано украшеној Сали купола Парламента, на традиционално свечан начин, извршен је избор. Парламент је акламацијом изабрао за чувара Круне барона Радвански Алберта. Нови чувар Круне положио је заклетву још

у току седнице. Полагању заклетве присуствовао је и Господин Регент, кога је Парламент дочекао спонтаним одушевљењем и непрекидним клицањем одао му почаст.

После избора и полагања заклетве, чланови Горњег Дома и народни посланици отишли су у Краљеву палату. У мраморној сали Регент Мађарске увео је у дужност барона Радвански Алберта. Потом је из челичне коморе донета Света Круна и кутија са свечаним знацима. Нови чувар Круне уверио се о неоштећености печата на брави, те је и сам запечатно браву, па је од Министра-председника преузео дупликат кључа од челичне коморе. Тиме је свечани акт био завршен.

Настављају се планске операције немачких и италијанских штрупа у Тунису

Берлин, 18 децембар. (Интервју) — Немачко-италијанске трупе и у четвртак су плански иступиле напред овојо линије у правду алжирске границе а да нису дошле у већи додир са англоамеричким окупационим трупама. Где су непријатељске заштитнице покушале да даду отпор, одмах су биле овлдаване. Осовинско ваздухопловство по ноћи и по дану наставило је систематско нападе на англоамеричке трупе, као и на довоз. Немачки борбени апарати извршили су напад на ваздухопловну базу у Алжиру. Бомбардовани су и аеродром Гамбете, где су бомбе погодили авионе на земљи и логоре посаде, запаљивши их. Извршили су нападе и на железничке уређаје и касарне у Табарни. У пристаништу Филивилла и на железничким уређајима других места настале су тешке штете. Осовински авиони по ноћи поново су бомбардовали Сук-Ахрас и аеродром у близини града. На месту напада појавили су се пожари који су се видели из далека. У току оружаног извајања у околини Константина

осовински авиони засули су бомбама аутомобилске колоне и железничке уређаје. После наше напада бомбама на густо окупљене колоне које су узимале бензин паљене су и извиђачким оружјем. Немачки ловци

уништили су у ваздушним борбама три британска авиона, а три друга оборили су осовински противавионски топови приликом једног напада који је непријатељ извршио са мањим снагама на Тунис.

СЕДНИЦА ПАРЛАМЕНТА

Будапешта, 18 децембар. (МТИ) — Парламент је у петак у подне одржао кратку формалну седницу. Потпредседник Крули Ференц објавио је допис члана Горњег дома у коме ставља до знања да је Горњи дом законски предлог о државном буџету за 1943 прихватио по тексту који је изгласао Парламент. Дом је прихватио на знање законски предлог, на га је у циљу даљег уставног поступка упутио Министру-председнику.

Министар-председник Калаи Михлош поднео је законски предлог о уређењу постојећих трговачких и саобраћајних односа са појединим

страним државама.

Челењи Пал, као референт Финансиског одбора, поднео је заједнички извештај Финансиског и Војног одбора Парламента по питању једнократног војног пореза и пореза на ослобођење од ратне обавезе. Молио је загињост за предлог.

Председник је предложио да Дом идућу седницу одржи у суботу у 12 часова, и да се на дневни ред стави дебата у појединостима о законском предлогу једнократног војног пореза и пореза за ослобођење од ратне обавезе. После примања предлога претседничкога седница је завршена.

Италијански рајсни извештај

Италијански Главни сток саопштава:

У пустињи Сирта трају и даље борбе моторизованих оклопних трупа. Непријатељски лаки оклопни аутомобили покушавали су да задрже наше јединице које су напредовале ка западу, али је њихов покушај пропao. Запленили смо 5 теретних аутомобила и спровели више заробљеника. У Тунису извиђачки одреди исподмлали су видну делатност, а италијанско-немачки одреди извршили су жестоке нападе на моторизоване непријатељске колоне. Англоамеричко ваздухопловство у борби са немачким апаратима изгубило је пет авиона. Наши бомбардери и поред неповољних атмосферских прилика успешно су напали пристаниште Филипела.

Сем незначителне материјалне штете, приликом ваздушног напада на острво Лампедуза међу стационираним има два мртва и шест рањених. Оборили смо три апарата, а једног палота-ловца заробили. Са операција извршених током дана није се вратио један италијански авион. Потонуо је један торпедни чамца који је пратио конвој за снабдевање у Африци. Једна два посаде успело је спасити. Поробаци несталих су обавештени.

АМЕРИЧКИ КОМЕСАР ЗА ЦЕНЕ ПОДНЕО ОСТАВКУ

Женева, 18 децембар. (ДНБ). Леон Хендерсон, владин комесар за контролу цена у САД, поднео је оставку. Претседник Рузвелт прихватио му је оставку.

На католичко Бадње вече Папа ће одржати говор преко радија

Ватикан, 18 децембар. (МТИ). Папа Пије XII и ове године ће уочи Божића упутити говор преко радија народима света.

ДАРЛАН НАГОВЕШТАВА ДА ЋЕ ФРАНЦУСКА ФЛОТА СТУПИТИ У БОРБУ ПРОТИВ СИЛА ОСОВИНЕ

Амстердам, 18 децембар. (ДНВ) — Дописник „Асошијетед Преса“, који се налази код америчких трупа у Северној Африци, објављује интервју са адмиралом Дарланом — како британска обавештајна служба јавља: На питање да ли има намеру да француску флоту отави у борбу против сила Осовине, он је одговорио:

— Да, сасвим сигурно!

Даље је изјавио да је његова је лична намера да сарађује у споразуму са САД, Великом Британијом и осталим савезницима. Француска флота која се данас налази у Дакару, Александрија и североафричким пристаништима прикључиће се у смислу тога споразума Савезницима.

На питање да ли признаје национални комитет генерала де Гола, као претставника ма кога дела Француске, Дарлан је одговорио да у овом тренутку није у могућности да да о томе било какву изјаву. У вези са вестима да има намеру да у својству шефа државе обнови дипломатске односе са САД и Великом Британијом, Дарлан је одговорио да је та вест преурањена.

ДА ЛИ ЈЕ ЧЕРЧИЛ ОТПУТОВАО У ВАШИНГТОН?

Стокхолм, 18 децембар. — (Интеринф) Према извештају „Низ Даглих Алеханде“, лисабонска енглеска колонија одлучно тврди да је Черчил 18 децембра отпутовао у Вашингтон, како би наставио разговоре са Рузвелтом. Пут је био потребан да би дошло до заједничког политичког споразума по питању француских афричких колонија.

ПЕНЗИОНИСАНА НОВА ТРИДЕСЕТ И ЧЕТИРИ РЕДОВНА ПРОФЕСОРА БЕОГРАДСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

Београд, 18 децембар. (ДНВ) — Српски Министарски савет одлучио је да пензиониса 34 редовна професора београдског Универзитета. Ово је већ друга акција тишћења. Прва је била завршена у јануару, када су у првом реду били отпуштена претставници слободног задарства. После постављања нових професора поново ће се почети са редом на овом једином српском Универзитету. Такав дан почетка предавања још није одређен.

УСЛЕД НЕМИРА, ГРАЂАНСТВО БОСНЕ БИЋЕ ПРЕСЕЉЕНО У МИРНИЈЕ КРАЈЕВЕ ХРВАТСКЕ

Будапешта, 18 децембар. (ББ) — Пешта јавља да ће становништво из крајева Босне, којима прети опасност од бунтовника, бити пресељено у мирније делове у Хрватској. Иако ово пресељење повлачи за собом велике тешкоће у погледу снабдевања, становништво је веома радосно, јер зна да му у Босни живот није у опасности.

Кроз ШТАМПУ

Д-р Гебелс о немачкој ратној стратегији

„Das Reich“ доноси уводни чланак на пера д-ра Гебелса у којем Министар Рајха разлаже развој овога рата и ратну стратегију Немачке. Досад су све фазе овог рата — више д-р Гебелс — протекле у нашу корист, а где је понекад био тежак положај, на крају је нама још увек успело да војом концентрацијом наших снага овладамо ситуацијом и да успоставимо стари ток ствари, понајвише под много повољнијим приликама. Ми смо, према могућностима, рат свагда водили офанзивно. Ако смо понекад били и приморани на дефанзиву, ова је свагда била тако подешена да нам осигура полазну тачку за идуне нападатке акције“. У вези с овим Министар указује да је немачка стратегија претом свагда радила по опробаноме принципу да се рат унесе по могућству што дубље у непријатељско подручје, и подвлачи да се трезвено сме тврдити да се немачко ратовање данас може сматрати за осигурано. „Свакако се досад још свагда успоставило да је наш фронт на Истоку, и поред своје спорне ширине и дубине, изграђен необично чврсто и масивно — подизачи д-р Гебелс — свакако тако чврсто и масивно да је досад успркос несравњиво краћим спојним линијама непријатеља био дорастао сваком његовом нападу, па ће то и убудуће остати“.

Министар наизад разлаже да се поново врло много говори о ратној срећи, која се у критичним временима једне историске борбе често, како нагледа, помера тамо-амо, па каже: „То је, дабогме, тачно само са ограничењима. Ни у овоме рату не одлучује пуки случај, исто као што и време само по себи не задире у разлук, већ делује у вези са другим факторима, и то најрадије у прилог оних који умеју да га искористе. Ако би се, дакле, хтели за исход овога рата поставити нека прогноза, то би отприлике гласало: победнице овај ко располаже са највећим генијем у војству, најбољим људима, највећим потенцијалом, најмелијом храбрешћу, најчвршћим моралом и најреплијим расунивањем. Ко би се — пита завршио д-р Гебелс — према стању ствари усудио посумњати да смо то ми?“

„Пестер Лојд“ доноси из Рима: „Изгледа да сада у светској јавности настаје поново једна од периодичних запетости због Шпаније, и она је, као што није другачије ни могуће, наша одјека и у Италији. Непосредан повод за то да је једна изјава што је дао председник кубанске владе који сада борави у Вашингтону, а који је рекао да би „једна евентуална англосаксонска инвазија Шпаније радикално изменила ситуацију, а вероватно и у многим државама латинске Америке наишла на одобравање“. Тој изјави кубанског председника — јавља римски извештач „Пестер Лојд“ — придаје се овде симптоматичан значај. По себи, држи се, није, додуше, врло важно шта вели јед-

на тако другоразредна личност као што је председник Кубе. Но, не сме се заборавити да је он веран савезник САД-а и интиман пријатељ Рузвелтов. Може се, дакле, претпоставити да његова изјава претставља од владе Сједињених Држава инспирисан „огледни ваздушни балон“. Полазећи са те претпоставке, италијанска штампа узима за сигурно да у планове англосаксонских сила иде и инвазија Шпаније, да би тиме створиле себи нову базу за своје акције против силе Осовине“.

„Донауцајтунг“, у оцртавању да наших прилика у Тунису, наше између осталог: „Предвече скупљају се људи у главној улици, на Булевару Ферри, како се трговине сад већ у пет сати затварају. Ратна возила, кола са рањеницима и заробљеницима возе кроз град, ловачки апарати Осовине круже по небу, и опажа се на целоме промету са каквом јачином су немачке и италијанске борбене снаге вољне и способне да се супроставе Енглезима и Американцима. Војницима Осовине, ма где се појаве, диве се Арапчад и берберски шегрти, који их ошколе и радосно поздрављају... Тема дневног разговора била је ономад пловидба једног великог трговачког пароброда, кога су на његовом путу у туниско пристаниште нападе на разним местима, енглеске подморнице. Иако су на њега опале неки многи торпеди, капетану је успело да спречним маневрисањем доведе брод, натоварен муницијом и оружјем, неповређен к својој циљу. При жестоком непријатељским ваздушним нападима на Тунис погођени су у Тунису и Суеи поглавито мухамедански квартави за становање. То су поглавине једносратне куће без никакве заштите од ваздушних напада, те су губили знатно.“

„Пешт“ доноси од свога берлинског извештача: „Према обавештењу са надлежног места, немачке моторизоване јединице које се боре на Источном ратишту снабдели су са новим уређајима за грејање, односно одолевање хладноћи. С помоћу ових могу се ратне машине и мотори држати у погону поуздано, и на највећем мразу. Трећи такав направљени уређај је тзв. „топлотни измењивач“. Он омогућује да се вода за расхлађивање може путем пумпања брзо изменити. Унутрашњост оклопних кола загрева уређај који троши топлоту што је производи гас. Нови уређаји су проналасци потпуковника Велкела, и фабрикују се већ у масама; немачки војници који се боре на Источном фронту добили су приручне књижице о зимском руковању са ратним машинама и моторима“.

ПУТ ШПАНСКОГ МИНИСТРА СПОЉНИХ ПОСЛОВА У ПОРТУГАЛИЈУ

Мадрид, 18 децембар. (ДНВ). Министарство спољних послова саопштило је да је министар спољних послова, генерал гроф Кордано, отпутовао у четвртак увече из Мадрида у Португалију.

Господин од главе до пете

(Talpig úri ember)

Одличан филм
из Бидермајеровог доба

Грег Гарсон и Лоранс О.

У сали су инсталирани модерни апарати за грејање дворано

ПУТ ПРЕТСЕДНИКА ТУРСКЕ РЕПУБЛИКЕ ИСМЕТ ИНЕНИЈА

Цариград, 18 децембар. — (ТК Прес). Председник Турске Републике Иسمет Инени стигао је у четвртак ујутру из Анкаре у Цариград. После краћег боравка Председник се укрцао на јахту и отпловио из Муданибу, у Мраморном Мору.

УПОЗОРАВА СЕ ФИНСКО СТА. НОВНИШТВО ДА СЕ ЧУВА САБОТАЖЕ

Хелсинки, 18 децембар. (БТ) — Финска јавност упозорена је да су болшевици поново покушали саботажу иза финског фронта. Власти су већ у више махова упозориле становништво на агенте и саботере које Совјети с времена на време падобранцима спуштају на финску територију. Фински радио саопштио је да су ових дана у области Лахтиа, око 100 километара северноисточно од Хелсинкија, у току гођења падобранаца два болшевичка падобранца агента убела једног финског полициског комесара. Болшевици су носили финску униформу и тако им је успело да побегну. Становништво земље је упозорено да сумњиве личности одмах пријави властима, и ако је могуће, да се извршиоци саботаже ухвати.

ПРАШКИ НЕМАЧКИ НАРОДНИ СУД ОСУДИО ОСАМ ГРАЂАНА ПРОТЕКТОРАТА НА СМРТ

Праг, 18 децембар. (БТ). Прашки немачки војни суд осудио је осам грађана Протектората на смрт, због издајства и шпијунске. Пресуде су већ извршене.

ТУРСКИ АМБАСАДОР У БЕРЛИНУ СТИГАО У ЦАРИГРАД

Цариград, 18 децембар. (ДНВ) Турски амбасадор у Берлину стигао је данас авионом из Немачке у Цариград. После краћег задржавања у Цариграду, амбасадор ће наставити пут за Анкару.

У ЕНГЛЕСКОЈ ИЗГЛАСАН ЗАКОН КОЈИМ СЕ РЕГУРУЈУ И МЛАДИЋИ ОД 17 ГОДИНА

Амстердам, 17 децембар (ДНВ) У Енглеској је у четвртак примљен законски предлог који прописује да младићи који напуње 17 година и 8 месеци морају да се јаве у војни упис уместо да сачекају улазак у 18 година.

Енглези нису успели да опколе Ромелову војску

Цирих, 16 децембар. (БЕ) — Према извештају пријављеном у Цириху, енглеска војска је саобраћајем од 150 километара кроз пустињу покушала да јужне стране да доспе с

леђа Немцима и да их опколи, али је Ромел на време приметно маневар, те је одмах наредио повлачење, тако да је план генералштаба Осме енглеске армије претрпео неуспех.

Предавање директора г. Немета у Семинару Високе источне трговачке школе

Синоћ је на Семинару Високе источне трговачке школе одржао занимљиво јавно предавање г. Јанаш Немет, власник Међународне транспортне фирме Немет и друг. Предавању је поред слушалаца школе присуствовао већи број гостију. Приметна су градоначелник г. д-р витез Њаф Миклош, зам. градоначелника г. д-р витез Хорват Казмер, градски културни саветник г. д-р Палаш Карољ, д-р Јозеф Тришлер, народни посланик, г. Карл Сакс, директор Транспортног предузећа из Беча, претставници локалних листова и други.

Предавача и госте поздравно је г. д-р Урбан, директор школе, после чега је предавач г. Немет одржао своје предавање. У веома занимљивом једночасовном предавању он је изнео улогу и значај транспортних предузећа у међународној трговини и размени добара. Међународна транспортна трговина у миру је инструмент без кога се не може замислити међународна размена добара. Занимљив је био онај део у коме је предавач навео значај и улогу транспортних стручњака за време рата, који се данас без поузданог и добро организованог превоза ратног материјала и трупа не да замислити. У трећем делу свог предавања г. Немет се осврнуо на опасности које претставља међународни транспорт; он може врло добро да послужи привредној, па и политичкој шпијунажи, саопштавајући конкурентним државама податке који у највећем делу додирују привредно и животне интересе једне земље.

На крају предавања присутни су предавача топло поздравили.

ХОНВЕДИМА СУ ЗАБРАЊЕНЕ БОЖИЋНЕ И НОВОГОДИШЊЕ ЧЕСТИТКЕ

Будапешта, 18 децембар. — (МТИ). Министар хонведа забрањено је свима хонведским и цивилним потчињенима да шаљу божичне и новогодишње честитке. Министарство их је позвало да се према позиву Министра трговине уздрже од својих личних честитки у корист ратних инвазија.

ПОСЕТА БИВШЕГ ГЕНЕРАЛНОГ ДИРЕКТОРА БРИТАНСКОГ МИНИСТАРСТВА ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ШВЕДСКОЈ

Стокхолм, 18 децембар. (ДНБ) — Бивши генерална директор британског Министарства за информације сер Валтер Монктон, према извештају „Стокхолме Тадингена“, ускоро ће посетити Шведску. Сер Валтер Монктон биће гост енглеског посланика у Стокхолму. Поводом тога британска штампа доноси дугачку листу претставника шведске привреде са којима ће се сер Монктон састати, а сам тога предвиђа и неколико предавања.

Док на северном делу Источног фронта јака хладноћа отежава операције, дотле се на средњем и јужном сектору време поправило, те су настављене борбе

Берлин, 18 децембар. (Интеринф) Хладно време, које је већ дуже времена утицало на борбене операције на фронту Леденог Мора и на финској територији, сада се проширило и на северни сектор. Време је ведро али хладно, тако да се температура по дану делимично спушта и 20 степени испод нуле. На средњем сектору поправило се време, те је то са обе стране искористио за појачано дејство ваздухопловства. На северном сектору, на фронту Волхова, брзи борбени апарати извршили су нападе на артиљеријске положаје болшевика јужно од језера Ладого. У поновним нападима разбијено је више артиљеријских положаја. Друга одреди извршили су ноћне нападе на железничке линије између Вологде и Јарослава. Запалили су важне уређаје на железничким станицама, разорили скретнице и железничке шине. Јака одреди разарања напали су по ноћи и по дану линије за снабдевање источно од језера Ладого. Немачки ловци оборили су 7 совјетских апарата на северном делу фронта.

У месним борбама јужно од Иљменског Језера Немци су привели заробљенике. Ови болшевици такорећи без изузетка трпели су од несташнице зимске опреме. Зимска опрема немачких трупа завршена је на целом Источном фронту већ почетком октобра.

Јужно од Бјелија немачке трупе су већ очистиле и последње котлове. Јужно од Бјелија и поред Великије Лука немачки борбени апарати и бомбардери за обрушавања у непрекидној акцији целог дана нападали су са највећим успехом болшевичке тенкове и резервне положаје трупа. Совјетски авиони трудили су се да омету делатност Немаца, али је покушај болшевика стајао Совјете 31 изгубљен авион. Падом мрака борбена активност на земљи је ослабила. Почев отада одреди немачких авиона вршили су нападе на саобраћај за снабдевање болшевика. Поново су напали најтежим и тешким бомбама железничку станицу Торопјева и важне железничке тачке. Већ после првих напада настало је врло много пожара.

У области Ржева водила се огорчена тенковска битка у којој су Немци противнападом одбила совјетске трупе преко њихових полазних положаја. На средњем сектору Дона болшевици су у среду са знатно већим снагама наставили нападе, али ни сада нису постигли успех. Противнапад италијанских трупа ванели су врло тешке губитке нападајућим болшевицима. Борбе на земљи успешно су помагали бомбардери за обрушавања и борбени авиони. Они су уништили, запалили или онемогућили кретање 20 тенкова. Немачки Месер-

ВИНА

раквије,
рума,
ликера

Телефон
38-39

и других жестоких пића!

у најбољој каквоћи даје на велико;

НАЂ ФЕРЕНЦ, Ујвидек, Оргазасло тог 3

Подрумске просторије под радњом бив. >Бата< сала „Цикла“
Улах из дворишта.

1395

шмит-ловци оборили су 15, а мађарски ловачки апарати 4 совјетска апарата.

Немачке и савезничке трупе одбиле су у великом завоју Дона велике нападе Совјета помагане тенковима. Нападаци су изгубили 21 тенк. Бомбардери за обрушавања, борбени авиони и разарачи умешали су се и у борбе у области Сталјинграда. Највише совјетских продора провало је већ пред немачким линијама. Између Волге и Дона болшевици су са већим снагама више пута напали на нове положаје и мостобране немачких трупа. У овим нападима уништено је 18 совјетских тенкова и Немци су противнападом успели знатно да поправе своје положаје.

На Кавказу северно од Терека, по-

сле одбијања совјетских покушаја напада, немачки напад освојио је доста простор. У току последња два дана Немци су уништили или запалили на овом делу 30 совјетских тенкова. Јужно од Терека непријатељ је масовним бацањем у борбу стрељачких пукова покушао да пробије на једном сектору, али су његови покушаји одбијени, те су болшевици претрпели велике губитке. На једном другом сектору ОС одреди одбили су напад совјетских тенкова. Болшевици су изгубили 12 тенкова, тако да су заједно са губицима од четвртка опет изгубили више од 100 борних кола. Губици болшевика у авионима у току ваздушних борба износе 61 апарат. Са немачке стране изгубљено је 7 апарата.

СЈЕДИЊЕНЕ ДРЖАВЕ ПОСЛАЛЕ ПРИВРЕДНУ ДЕЛЕГАЦИЈУ У СЕВЕРНУ АФРИКУ

Вашингтон, 18 децембар. (БТ). Привредна делегација Сједињених Држава отпутовала је у Северну Африку. Задатак делегације у првом реду је да проучи какве се сировине могу наћи у области Северне Африке окупиране од Савезника, и да ли се могу искористити за ратну производњу.

oo||oo

ПОСЛАНИК САД У ХЕЛСИНКИЈУ ОТПУТОВАО У ВАШИНГТОН

Стокхолм, 18 децембар. (ДНБ) — Посланик САД у Хелсинкију, Артур Шенфелд, отпутовао је у четвртак саобраћајним авионом из Хелсинкија за Вашингтон. Пред сам полазак њега су интервјуисали сарадници два финска дневника, којима је изјавио да се његов пут ниуколико не сме сматрати сензационалним. Добро је позив од Министарства спољних послова да присуствује саветовању у Вашингтону.

НЕМАЧКА ПРОТИВАВИОНСКА АРТИЛЕРИЈА У ИТАЛИЈИ

Милано, 18 децембар. (БТ). — Званично се саопштава да су у Торину и Милано стигле немачке противавионске батерије, ради појачања италијанске ваздушне одбране.

oo||oo

ОТПУТОВАО 115.000-ТИ ФРАНЦУСКИ СТРУЧНИ РАДНИК У НЕМАЧКУ

Париз, 18 децембар. (ДНБ). — Јуче је из Лиона отпутовао за Немачку 115.000-ти стручни радник. Од њега су се опростили претставници француских и немачких власти.

У ЕГИПАТСКОМ ПАРЛАМЕНТУ ПРИРЕЂЕНЕ ДЕМОНСТРАЦИЈЕ ПРОТИВ ВЛАДЕ

Каиро, 18 децембар. (Стефани) У египатском парламенту дошло је у среду до драматичних сцена када је претресано питање исхране земље. Стање на овом пољу, наиме, у последње време се знатно погоршало. Један од посланика је изјавио да је бесмислено препирати се о узроцима данашњег стања и о одговорности која је с тим везана, када свако добро зна да сва зла која Египат подноси потичу од енглеске окупације и због тог катастрофалног стања одговорност терети претседника владе Нахас-пашу и његову владу.

Ове речи посланика дале су повода да се приреде демонстрације против владе. У пометњи која је после тога настала један посланик је пребледео и пао са свог седишта. Лекар који је дошао на лице места могао је да утврди само његову смрт.

ИЗМЕЂУ ЕНГЛЕЗА И ДАРЛАНА СКЛОПЉЕН СПОРАЗУМ

Стокхолм, 18 децембар. (ДНБ) „Дејли Мел“, на основу једне вести „Јунајтед Преса“ из Лондона, јавља да је енглеска влада склопила споразум на извесно време са француским адмиралом Дарланом. При закључењу овог споразума најважнију улогу је играо генерал Жиро. Овај споразум не значи да Енглеска заувек признаје адмиралу Дарлану право на власт. Само формално се признаје његов данашњи стварни положај који заузима.

Свешти

СУБОТА, 19 ДЕЦЕМБАР 1942

— Недеља у Саборној цркви, Пена Хор Саборне цркве, диригент Милутин Ружић, професор. На многајета љета Владико — Добри Христова, Велика јектенија — Маринковића, Слава — народна, Свјати Боже — Добри Христова бр. 1, Алилуја и даље — Добри Христова, За мртве — Мокрањца, За оглашене — Маринковића, Херувимска песма — Крапчевића, Прозбена јектенија — Тајлевића, Оца и Сина — Смирнова, Милост мира и даље — Старорускога, Достојно — Станковића, Прозбена јектенија — Маринковића, Оче наш — Николајева, Једин свјат — Тајлевића, Причасно: Чашу спасенија — Кудрина, Кољ слави — Бортьянског, Завршио — Бортьянског бр. 1, Буди има — Тајлевића, Тон деспотан — Остојића (Литургија 270).

— Одлазак турског амбасадора из Берлина. Како се из Берлина јавља, турски амбасадор у Берлину Арикан напустио је Берлин и у уторак стигао у Цариград, где ће провести своје отсуство.

— Обим божићних бројева новина. МТИ јавља: Према владиној наредби, божићни бројеви провинцијских политичких дневника могу износити свега 2 стране више него што изнесе њихови редовни недељни бројеви, а престонички листови 4 стране више. Што се тиче цене божићног броја, код провинцијских листова цена се може повисити са 2, а код престоничких са 4 филера.

— Читуља. Како јављају из Зомбора, онде је напрасно умро пензионисани службеник Лазар Бандобрански у 60-ој години.

— Од 22 децембра до 2 јануара железнице благајне издаваће само онолико карата колико има места. Према ранијој наредби Министарства трговине и саобраћаја, путовање за време божићних празника и Нове године треба да се сведи на најмању меру. Према тој наредби, од 22 децембра до 2 јануара 1943 мобилне се дозовима путовати на веће удаљености само уз специјалну карту за употребу воза. Железнице благајне за то време издаваће само онолико возних карата колико седница има у возу. Ова ограничења по односу се на извозне возове.

— У Будапешти заводе се карте за месо. Градоначелник Будапеште саопштио је грађанству путем плаката да ће се почев од 1 јануара месо за престоничке грађане издавати на карте. Тешки телесни радници и деца испод 2 године добиће допунске карте за месо. За дивљач, живину и рибу нису потребне карте.

— У Новембру вођено је у Будапешти двадесет и по милиона телефонских разговора. Број телефонских разговора у престоници је у новејем месецу апсолутно порастао. У септембру ове године вођено је укупно 17,5 милиона разговора, у октобру је тај број порастао на 19,1 милион, а у новембру досегао рекордну висину од 20.504.000. О обимом да се поједини разговори, узрок наредбе, протежу на више од пет минута, колико је прописано време трајања. Дирекција пошто ће отседа ово строго контролисати и у случају прекршаја наредбе дотичним лицима одузети пасаж.

БОРБА НА ЖИВОТ И СМРТ — У ТАМИ

Чекаши, бдиши и бориши се — лозинка је ноћних ловачких авиона

»Донауцајтинг« доноси, од свога ратног дописника, следећа разлагања о ноћним ловачким апаратима и приликама у којима они развијају своју не лаку делатност у борби са непријатељем.

»Ноћни ловац« може свагда себи да набере само једну жртву да би је уништио, при чему и нападнути не остаје скрштених руку. И он управља своје оружје против ловаца који на њега наорне, и покушава да свакојаким покретима, и више пута сулудим превртањима, избегне ватри. Тамо-амо развије се онда ноћна борба, која је сасвим супротна од дневног ваздушног сукоба, пошто је везана за сасвим друге услове и законе.

ЛЕТЕЋЕ СЕНКЕ, ДЕМОНИ У БОРБИ

Ту се боре летеће сенке, силуете, као да су из света духова, демона. Само ватра из циви авионског оружја блесне, као кратка муња, у помрчини. За ноћног ловаца, међутим, важно је још нешто. Противник на кога се он обара у највише случајеве не лети сам. Непријатељ свагда долази са више авиона, у мањим или већим отстојањима. Ноћни ловац мора стога да рачуна с тиме да ће сам бити нападнут.

Често се набањује питање: Како је уопште могуће да се по себи невидљиви непријатељ у помрчини нађе. Да се апарат узме на нишан, мора, свакако, ваздушна борба да се води изблиза, на што крају дистанци, ако се жели имати неког изгледа на непријатеља. То већ често поставља питање мора још и данас да остане без одговора, ма како било занимљиво...

САМО НЕ ГУБИТИ ВЕЗУ...

Многи немачки ваздушни ловци — наглашују ратни извештај »Донауцајтинг« — носници су највећих одликовања за храброст, последочину у најтежим тренуцима. И за њих важи лозинка: Чекаши, бдиши и бориши се... Ко зна кад ће доћи непријатељ? То нико никад не зна. Заповест: »седај за полазак« диктује авионску посаду на седница апарата, док се у борби пристигле вести искористују.

Још није утврђен циљ непријатељског налетања. Чекају се, а пристигну, нове вести. Непријатељ се приближује сектору. Долази заповест авиацијској посади: »одмах стартовати! У истоме тренутку већ захућу мотори. Старт за ноћну борбу у ваздуху...

Прикрдање непријатељу. Напред је прва, све већа сенка. Контуре једнога авиона. Ноћни ловци прелазе у борбу, стављају се у повољну позицију за пуцање, а већ проговара оружје... Непријатељ одговара ватром и покушава да избегне сукоб. Ноћни ловци за њим. Само не губити везу. Ватра од доле и од горе. Огорчено тече борба даље, у помрчини...

НЕПРИЈАТЕЉСКИ АПАРАТ У ПЛАМЕНУ

Минути најнапорније концентрације постају вечност. Одједном — пламен. Један непријатељски апарат гори и пада... Идућа жртва мало затим. Поново иста слика борбе. Непријатељски севи бива десетковаи. Појединим авионима успева да се пробрљу. Они подлежу одбранској ватри артиљерије с боба. Непријатељ се не оставља на миру...

ЗУБНА ОРДИНАЦИЈА КАРЛО ГАЈЕР

Вади зубе потпуно без болова. Бломбира, прави златне и разне металне зубе и целе вилице без научна са гаранцијом. — Пацијенте из околине за 24 сата саршава. 1463

УЈВИДЕК

Хитлер Адолф ул. 16, 1 опрат поред Париског магацина

На скупштини Бачкодрошког жупаниског већа у Зомбору изабрани су чланови Горњег дома

Зомбор, 18 децембар. (Телефоном) Данас пре подне одржана је свечана скупштина Бачкодрошког жупаниског већа, којој је председавао велики жупан г. др Деак Лео. Скупштина је на првом месту једногласно одбила напад народног посланика г. Баки Ласла, упутио против г. др Доака на последњој седници Парламента, и изгласала пуно поверење великом жупану г. др Деак Леоу. Велики жупан је, потом, са своје стране предложио чланове за Горњи дом и то: г. др Сабо-Сабовљевић Душана, венаписаног поджупана Бачкодрошке жупаније за Ваје, г. др Биланца Ференца, градског ветеринара из Зонте, г. др Ресели Ота, Палашка, и г. Бармати Шандора, директор банке у Бачкошутфалви. Градско веће предложило је са своје стране г. др Магаша Антала, дарек

тора Глмшавије, који ће заступати интересе града Зомборе, а за његовог заменика г. др Јосифа Веселовског.

— У место венца на одар д-р Милана Матића. Гг. Дејан и Стеван Гавански, угледни поседници из Сентамаша, приложили су уместо венца д-р Милану Матићу Српској православној црквеној општини суму од 200 венга за зимску помоћ.

— У братиславским трамвајима забрањено се пушење. Како се из Братиславе јавља, тамошње власти ускоро ће забранити пушење у трамвајима. Досада се могло пушити само на првој платформи трамваја. Тај обичај биће укинут 1 јануара.

Д-р Коста Хаџи

У четвртак, 17 децембра после краће болести преминуо је у Ујвидеку у 75 години живота угледни адвокат и јавни радник д-р Коста Хаџи. Покојни д-р Коста Хаџи родио се у свештеничкој породици у Темешвару-Мехала. Гимназију је свршио у родном месту, па је онда отишао у Загреб, где се посветио правним студијама, које је завршио у Будапешти. Као млад адвокат отишао је у Вршац, где је отворио адвокатску канцеларију.

Већ као млад адвокат он се живо заинтересовао за јавни и политички живот, тако да је у политичком животу учествовао кроз цео свој век. Ушао је у радикалну странку, учествујући активно у њеном раду. Био је кандидован за Народни црквени сабор у Сремским Карловцима и пештански Парламент. Као активан политичар одржавао је најужи контакт са водећим политичарима оног времена. Био је један од виталних сарадника Јаше Томића, нарочито после свога доласка у Ујвидек, где је преместио и адвокатску канцеларију. Као правник уживао је репутацију одличног познаваоца нарочито правног права. Дуга низ година био је Вршачке, па по томе Бачке епархије фискал, и као такав са успехом је водио и окончао парницу са румунском црквом по питању српских манастира у Банату. Поред тога истакао се у многобројним парницама, а нарочито у велевладајничкој парници у Прикарпатској Русији, на којој је дошла до изражаја његова сјајна правничка ерудиција, бистрина и горворништво, која га је узвисила изнад просечног адвоката.

Кроз цео свој век д-р Коста Хаџи претстављао је ватрорно вредног и амбициозног човека, који је живо и активно учествовао у свим гранама јавног, културног и политичког живота. Тапорећи до последњег свог часа он је живо пратио све догађаје, вазда спреман да својим богатим искуством, знањем и личним ауторитетом делује где се указала потреба да се учини што добро и корисно за народ. Подједнако живо сарађивао је и у Матици српској, нарочито у последњим годинама. Благодарећи своје плодном и дугом животном радном периоду, покојни д-р Хаџи личио је познавао многе наше истакнуте јавне раднике из ранијих и познијих времена, био је сведок многих догађаја, али, на жалост, смрт га је спречила да своје богате успомене сачува за познија покољена.

Исто тако, покојни д-р Хаџи је и на хуманом пољу играо видну улогу. За време минулог светског рата, као председник Српске православне црквене општине у Ујвидеку, он је организовао одбор за смештај дезобриуте сиромашне деце, и у том погледу показао видне резултате.

По природи одмерен, конзервативан, тих, он је служио за пример прагматичности и радности. Ипак, здрав хумор није га напустио ни у тешким данима његова живота, воје је умео ставити да подноси.

Са д-р Костом Хаџи савлази у гроб једна маркантна личност нашег јавног, политичког и културног живота. Његова смрт отворила је велику празнину у редовима наше интелигенције. Тешко је у ово невољно релакса да се да потпуно верна слика његова рада, јер је то одиота био човек ретке интелигенције и духа.

Новојинка оштакује многобројна породица: супруга Софија, сестрице: Коста, Михајло и Владе, шерице: Јелена, Олга, Вера и Иванка.

Сахрана покојног д-р Косте Хаџи обавиће се данас, у суботу, 19 децембра, у 2 часа по подне, на цркви на Адамшином гробљу.

Уз многобројно учешће претставника целокупног грађанства јуче је сахрањен д-р Милан Матић

Јуче по подне сахрањен је угледни адвокат и јавни радник д-р Милан Матић, о чијој смо претходној смрти јављали. Погребу је присуствовало мноштво ђвота. Нарочито су били приметни најугледнији претставници нашег друштвеног живота, који су дошли да са многобројним поштованима отпрате покојника на његовом последњем путу. Примећена су мноштво адвокати. После опела у покојничкој кући, кренула је пратња у Успенску цркву.

На челу пратње ишла је ватрогасна музика са почасним одредом ватрогасаца, чија је покојник био доживоти претседник, свештенство, кола са кошачом, за којом је ишла покојничка породица, а за овима се кретало мноштво публике. Опело је одржано у Успенској цркви. На опелу су учествовали протојереји г. Теодор Мичић, Алимпије Поповић, Стеван Поповић, и Војислав Ковачевић. На хору је појао Хор Саборне цркве. Црква је била препуна, тако да су мнози за време опела стајали у порти.

За време опела са покојником се опростио у дирљивом говору протојереј г. Алимпије Поповић, који је истакао покојничкову племениту душу, добро срце и вољу да учини и помогне. Такав је био кроз цео свој живот. Машу Матића сачувале у трајној и незаборавној упомени сви који су га познавали. Сви присутни прихватили су завршетак опростаног говора проте г. Алимпије Поповића са »Слава муч«. Из Успенске цркве пратња је кренула уз звучке ватрогасне музике на Успенско гробље.

На гробљу се са покојником опростио командант Градске пожарне чете г. Пушкаш, хвалећи у пох. Матићу несомнителног и енергичног радника на општим пословима; његов здрав и развијен смисао за заједницу довео га је на чело одашњих ватрогасаца, које је и задужио и њихово удружење унапредило.

(●)

— Нестао јак другог разреда Грађ. школе. Родитељи Бранка Главана, 12-огодишњег ученика Ц разреда Грађанске школе, Јокаи Мор, 31, пријавили су полицији да им је нестао син. Мали Бранко отишао је од куће 17 о. м., и од тога дана родитељи нису ништа чули о њему. Моле се сви лица којима је нешто о овоме познато да то пријаве родитељима или Полицијској капетанији.

— Изгубљен новчаник са документима. На државном путу између Ујвидека и Шајкашсегиваца изгубио је Имре Новак новчаник са важним задружним документима, 40 пенга готовине и неким другим стварицама. Моле се поштом власац да новчаник са садржином и свима документима пошаље препоручено на адресу: Новак Имре, Атила улица бр. 51, а новак да задржи себи за награду.

— Поопштрена контрола путовања из Швајцарске у Француску. Како швајцарски листови јављају, тамошње власти поопштриле су услове путовања из Швајцарске у Француску. Немачке власти не признају француску визу. Швајцарске пасоше које њихови сопственици желе да употребе за путовање у Француску треба претходно визирати у немачком посланству у Вишију.

На седници Градског већа у Сабадки решено је ишаће градског приреза

Јуче је настављена седница Градског већа у Сабадки. На седници је примљен нови буџет града Сабадке, који предвиђа градски прирез у висини од 90%. Скупштина је овластила Управу града да предузме све потребне мере у циљу преласка Јеврејске болнице у градске руке за потребе града Сабадке. На предлог инж. г. Лајоша Лендванја реше-

но је да се упутити молба Министарству Унутрашњих послова и да у вези са несташицом станова у Сабадки градске власти имају право реквизирања јеврејских станова, као и мењање тих станова. Истовремено је решено да се породични додатак градских чиновника повиси за 25 одсто.

ПОТРАЖИТЕ БИВШИ

Комљеновићев подрум

где сваковрсно алкохолно пиће у најбољем квалитету и најнижине можете купити.

в.л. Мајораш Јожеф, Ујвидек, Хитлерова 5
творница рума и ликера, велетрговина вина

— Дечје лаковане ципеле са кожним ђоном могу се куповати без упутнице. У вези са ранијом наредбом министра за јавно снабдевање у погледу куповине дечјих лакованих ципела, обустављена је ранија забрана куповине ових ципела без упутнице. Према томе, отсада ће се ове дечје ципеле моћи продавати и без упутница, али уз обавезно уписивање у куповну књижицу.

— У Паризу се заводе јединствене гостионице. Почев од 22 децембра почеће да раде новоосноване јединствене гостионице у Паризу и предграђима. Ове гостионице сервираће гостима дневно 12.600 ручкова и 7750 вечера. У овим гостионицама моћи ће се хранити она лица која су заведена у листу народне помоћне акције.

— Ове године додатак за васпитање радничке деце изнео је око 2.700.000 пенга. »Нова пошта« је раније јавила да је влада са 60% повисила додатак за васпитање радничке деце. У вези с тим, министар Варга Јожеф објавио је занимљив исказ о исплати овог додатка у току ове године. Из тог исказа пронаилази да су текуће године 170.885 радника примала за 330.221 дете на име додатка за васпитање деце укупно 2.680.919 пенга.

— Воз налетео на чопор ирваса. У близини једне варошице у северној Шведској, један путнички воз у густој магли налетео је на велик чопор ирваса. Овај чопор се састојао из 3.000 животиња, од којих су 45 на месту угинуле.

— Осамдесетогодишњица прве европске фабрике цигарета. Прва фабрика цигарета у Европи основана је у Дрездену, пре 80 година. До тога доба од дуваничних производа једино се употребљавала дебела пагара, прављена од лишћа дувана. После оснивања прве фабрике цигарета, ова нова врста дуваничног производа убрзо је освојила цео свет.

— Нов словачки моторни реморкер. Из Братиславе се јавља: У присуству поглавару државе д-р Тисоа, претседника владе д-р Туке и више министара пуштен је у саобраћај нови словачки моторни реморкер »Андреј Хлинка«. Овај брод саграђен је у будапештанском бродоградилшту по цену од девет милиона словачких круна.

— За време школског распуста у Италији предавања ће се одржавати преко радија. С обзиром на указану потребу у штедњи са огревом, у Италији је ове године одређен дужи божићни распуст него иначе. Да ученици, нарочито средњих школа, не би трпели у својим наукама, италијанско Министарство просвете одредило је да се за 300.000 италијанских средњошколских ученика одржавају школска предавања путем радија. Ова предавања почињаће свакодневно у 10 часова пре подне.

— Најновије из Хрватске. Претставници Хрватске склопили су ових дана у Софији нов трговачки уговор са претставницима бугарске владе. Уговор је склопљен на месец.

— Љубица Раде, радница у Загребу, родила је тројке. За пет година она је родила шесторо деце. Правиком првог порођаја родила је једно дете, код другог порођаја двоје деце, а код трећег троје деце. Деца су рођена у селу Отошанцу. — Радностапа Бања Лука војачаће се од 1 јануара на 4 киловата. Зграда за ову радиостаницу већ се довршава.

— Једној Норвежанки гром скинуо прстен са прста. Како норвешки листови јављају, у селу Аукра десио се необичан случај. Гром је ударно у телефонску жицу поред једне куће и скинуо прстен са руке једне жене, а да она притом није била повређена.

— Необичан судски доназни поступак у Шпанији. Италијански лист »Корriere де ла Сера« доноси занимљиву вест из Сан Себастијана у Шпанији, о једном несвакодневном суђењу. Рађало се о једном опасном злочовцу, неком Санчезу, који је извршио низ опасних похара и због тога доспео у затвор. Међутим, када је дошло до суђења, ниједан од сведока није могао да потврди да ли је он оно лице које је извршило похаре, јер је Санчез за време свог боравка у опрашном затвору смршавао за четвртних 20 килограма. Да би омогућило сведоцима да потврде да ли је он лице које је извршило ишкримисане похаре, суд је донео соломонову одлуку да се протрес иронично а Санчез да се врати у затвор с тим да му се даје обилна храна, како би наплатио изгубљених 20 килограма и дошао у ону »форму« у којој је био за време извршења похара, како би сведоци могли да утврде да ли је он извршилац похара, јер је главна одбрана била баш у томе да он није идентичан са провалиником који се оптужује.

У ПАЖЊУ ЧИТАОЦИМА И РЕВИЗОРИМА »НОВЕ ПОШТЕ«

Из техничких разлога у наредни календар

НОВА ПОШТА

без наше иривице доћи ће до закашњења од неколико дана, тако да наш календар неће моћи изаћи 20 децембра, него сме раније објавити, него ток у последњим данима децембра. У тачном датуму експедирања нашег календара, које ће бити извршено одмах чим изађе из штампе, известићемо преко »НОВЕ ПОШТЕ«, па умољавамо наше ревиоре да о томе воде рачуна.

АДМИНИСТРАЦИЈА »НОВЕ ПОШТЕ«

ЛЕПА ПРЕДБОЖИЋНА СВЕЧАНОСТ У ПРОСТОРИЈАМА ТРГОВАЧКОГ ДОМА

Двадесет и првог децембра по подне у просторијама Трговачког дома одржаће се лепа предбожићна свечаност. Том приликом одржаће пригодне говоре у име Мађарског лоптачког савеза за ујвидечки пододбор претседник г. Блажек Ференц, од стране града г. д-р Палош Карољ, културни саветник и Лерх Имре, свештеник. Овим свечаностима присуствоваће играчи ујвидечких клубова, а истовремено биће раздељени међу 25 најсиромашнијих играча божићни поклоник Мађарског лоптачког савеза.

— 00 ● 00 —

— Умро ветеран из француско-пруског рата. У близини Нице у варошици Бо Солеј умро је један од ветерана из француско-пруског рата 1870. Бивши војник, који се у своје време истицао великом храброшћу, живео је 93 године и скоро до смрти био потпуно здрав.

— Осуђене су Циганке узеване у краји. Пре пет дана одиграла се у једном стану у Ујвидеку врло занимљива сцена. Домаћица је закључала свој стан и отишла по млеко. Када се вратила, нашла је на отворена врата, те је легало ушла у стан. У соби је затекла две Циганке које су несометано обавдале свој »посао«. Одмах затим она се повукла, закључала врата и дозвала полицијске оргаве. Полиција је на њен позив дошла и ухапсила Циганке: Драгињу Клеменовић и Марију Стојков. Док је домаћица разгледала испретурани стан, Циганке су одведене у суд, где им је одмах и суђење. Због покушаја крађе обе су осуђене на по 3 месеца затвора и три године губитка часних права. Пресуда је правомоћна.

— Брачни пар страдао од сопственог проналаска вештачке кафе. На Паризу се јавља: У једном месту у Северној Француској један стари брачни пар претерано је у болницу са тошким симптомима тровања. Муж је убрзо после довошења у болницу умро, док је жена спасена. Лекарни су утврдили да је стари брачни пар постао жртва вештачке кафе коју је сам пронашао. Пошто су већ од раније навикли на своје омилано пиће, кафу, она су у замену за то пријели коштине од шалва и бресака, и од те мешавине кували кафу. Међутим, преликом овог пржења, у поштинама се створио отров шпана, од кога су страдали.

Своје **Хајнеманово** одело
 прави човска господином 1388
 УВИДЕК — Мусолини улица бр 13

Проблем исхране у модерној медицини ПАРЦИЈАЛНА НЕДОВОЉНА ИСХРАНА КОД ЧОВЕКА

— У Паризу затворено 169 каваана. У вези са спровођењем мера поводом рационарања животних намирница, власти у Паризу затвориле су 169 каваана, а већина њих имале су луксузно обељежје. Према једном другом пропису, власти су овлашћене да у гостионицама у којима су примењене неке злоупотребе спроведу заплени без икакве отштете. Сви локали биће преиначени у општинске мензе, у којима ће се продавати јефтина јела.

— Огромно интересовање за коњско месо показује се у грађанству Сабалке. Ово интересовање показује се не само стога што је ово једна лепа и добра роба. Стари Суботичани се осећају како је била јавна коњска месарница и за време првог светског рата, па је та месарница и тада радила врло добро. После рата, међутим, коњска месарница је престала да ради. Сада је један довитљив сељакски трговац поново отворио једну радњу, која је стално пуна муштерија. Пред радњом стоје сваког дана по неколико стотина људи. Коњске коблице и салате су јефтине и народ их радо троши. Ускоро ће се отворити још једна радња у Сабалци која ће продавати само коњско месо.

— У Немачкој пронађен костур стар око 150 милиона година. Немачки геолог Атхоф вршио је прошлог лета у шуми код Тојтбурга ископавања и том приликом је пронашао цео костур једне животиње кичмењака, чија старост се цени на 150 милиона година. Ова животиња је припадала такозваним коштаном рибама. У оно доба, наиме, овај део Европе био је морски дно.

— Патронатско питање града Сабалке решиће се ускоро споразумом црквених и градских власти. Познато је да је Сабалка дала пре десетак година 297 кат. јутара земље одашњој бискупији за делимичан откуп патронских дужности. Сада се воде преговори за успоставу ранијег стања, да градска управа буде неоптерећена патронској римокатол. цркве. У том случају, а црквене власти су са своје стране већ изразиле готовост, вратиће се Сабалци ових 297 јутара земље, а град ће исто тако вршити своје патронске дужности и права као и до 1918. У извештају градског начелника каже се да је 11 новембра изабран за жупника цркве св. Ђурђа г. Ковач Немања Винце. Ја са забранутошћу гледам према жупани св. Терезије и св. Роке — пише у свом извештају градски начелник г. др Валди Јанш — где жупничке дужности врше већ од ослобођења администратори. Стварање духовног мира треба да је допуна административног рада, а теј рад могу са резултатом обавити само такви одговорни жупници, који ће бити свесни тога да ће од дуго време бити духовни вођи верника који су им поверени. Баш ради тога је сам предузео потребне кораке ради коначног уређења питања ових жупа. Како је познато, жупник св. Терезије је г. Људевит Булановић, насл. бискуп, а жупник св. Роке је г. Блаж Рајић, који су преко 20 месеци отсутни и на њиховом месту су вршили дужности. У Сабалци са интересовањем очекују како ће се решити питање ових жупа и њихових жупника.

Амерички медицински стручњак и лекар др Оливер Стентон објавио је у медицинском часопису »Хиџас« зајимљив и поучан чланак под насловом »Проблем исхране у модерној медицини«. Бавећи се људима који једу мање него што треба он, између осталог, наводи и следеће:

Мирне душе можемо тврдити да се исхрана човечанства креће између две крајности: једни људи једу сувише много, други опет мање него што треба. Умерених има веома мало. Такозвани претставници »милуће и отмене класе« верују да ће живот бити леп и пријатан само у оном случају, ако они свој новац што више троше на раскошну и изобилну храну. Томе насупрот, сиромашна класа, која сем хране има и других потреба, нема никад довољно новца за исхрану, и тако она пада у другу крајност: пази од парцијалне, недовољне исхране.

Ако гледамо слике и бакрорезе из прошлих векова, видећемо племиће, трговце и остале грађане увек са лепим и заокруженим трбухом, а сељака и радника мршавог, кошчавог, слабуњавог и бедног. Данас су прилике у поглед исхране у Америци и Европи ипак много повољније него у ранијим вековима. Само једна мањина страда од недовољне исхране — не мислим, наравно, на оне крајеве који су нарочито погођени беспослином —, док је раније много већи број људи страдао од те непријатне и по здравље штетне појаве.

Али број људи који претерано једу данас је несумњиво много већи него у прошлом веку. Йуди који су добро ситуирани и не воде нимало рачуна о својој здрављу и старости,

једу претерано много; као главно животно начело код њих важи да уживају у јелу. Карактеристично је за ово моје тврђење, да је у Америци недавно основана »Лига против претераног уживања у јелу и пићу«.

У медицинској науци постоји један тежак поремећај у организму, који се у медицини и биологији назива недовољна исхрана човека. Али са чисто биолошког гледишта недовољна исхрана као болесна појава не може се у сваком случају сводити на недостатак у храни. Једна индивидуа може сваког дана да се добро најела и прејеле, па ипак да пази од недовољне исхране. То је махом случај ако се узима једнострана храна.

Да би се организам правилно, потпуно хармонично развијао, да би све телесне функције беспрекорно обављале свој посао и тело добијало потребну снагу и отпорност, њему треба путем хране доводити све потребне елементе. То се са једностраном исхраном никако не може постићи. Сви елементи нису у свакој намирници окупљени, и стога једне у већој количини, друге опет у мањој количини лифериу нашем телу коарструктивне елементе за исхрану. Ако нема свих тих елемената, или ако је храна уистину по количини недовољна за исхрану, долази до поремећаја у исхрани. Тако долази до парцијалне недовољне исхране, која може имати веома опасне последице, а нарочито је катастрофална код деце. Најважнији конструктивни елементи исхране, који могу да спрече све штетне последице парцијалне исхране су: беланчевина, креч, фосфор, гвожђе и витамини.

Како данас тече живот у Француској

ЗАНИМЉИВ ЧЛАНАК »БЕРЛИНЕР БЕРЗЕН ЦАЈТУНГА« О ЖИВОТУ ПРОСЕЧНОГ ФРАНЦУЗА

У вези са данашњим тешком ситуацијом у којој се налази Француска, познати немачки публициста Хајнрих Шнајдер објавио је чланак у »Берлинер Берсенцајтунгу«, који јасно показује у каквом расположењу живе и какав начин живота проводе Французи данас. Он одмах у почетку чланка утврђује да ако човек разговара са просечним Французом, на жалост, ретко може да осети да живимо у 1942.

»Пре свега треба утврдити — пише Шнајдер —, да за просечног Француза рат данас у ствари не постоји. Па ипак, који пут га обузимају »непријатне« мисли да болшевизам значи велику опасност не само за Европу него и за саму Француску. Али он ипак прелази лежерно преко тога и непријатна је да је дужност Француске да цивилизацију спасе од ове опасности«.

Ако човек мало дуже разговара са просечним Французом и наведе га да му на питања даје искрене одговоре, он сложе раменима и са поверљивим осмехом одговара:

— Ми нећемо данас да се боримо ни против кога. Против Немца смо се борили који нам ништа нису учинили, а исто тако нећемо да се боримо ни против Руса, који нам такође ништа нису учинили.

— Зар нећете ништа да предузмете против тога што вас Британци желе да »огладне«, што вас стално бомбардују, што вам отимају колоније и на сваки начин желе да вас приобију за даљу борбу?

Просечни Француз на то опет одговара слежући раменима:

— Пре свега, ми нисмо позвани да решавамо данашње светске проблеме, а у другом реду, штогод се эле догодило у будућности, биће учињено у сврху заштите наше части.

Чланак ипак даље излаже да просечни Француз данас једино интересује питање исхране и одевачице, поред тога још и питање, када ће се вратити кући ратни заробљеници. На крају, њега интересује шта би Французи добили од Британца и Американаца, ако би се према њима тристојно понашали.

Просечни Француз засада нема ни смисла да осећања за нов поред у Европи. Он се ипак још нада да ће се вратити изгубљеним рајем. Ова схватања су тим карактеристична, што је више либералстичка, односно грађанска средина у којој ова мислиња шире. Међутим, у данашњој Француској има и таквих људи који су правдиво схватили дух времена и спреми су да у интерес народа и државе принесу и своје жртве.

БУРМАНСКЕ НАРОДНЕ ИЗРЕКЕ

Журба доноси закашњење.
 Ако је предњи део куће топа није ни стражњих хладан.
 Одломци ли стоголи једну огу, она ће ипак даље трчати.
 Добар карактер не купује слабом.
 Ако бува скочи на пса, неће адити прашину.
 И најмањи слон је још увек бољи од бивола.
 Ма коношка конодакала цолнок, снести ће свега једно јаје.
 Не запалак житницу зато што мршиш пацова у њој.
 Варница из љубришта може опалити торањ.
 Све што живи има сенку.

Колика је имовина енглеских милионара ВЕЋИНА ЕНГЛЕСКИХ ПОЛИТИЧАРА СПАДАЈУ МЕЂУ ВИШЕСТРУКЕ МИЛИОНАРЕ

Енглеска влада одувек је међу својим министрима имала неколико веома богатих људи. Поред тога, број милионара у Енглеској је врло велики. Војвода од Винтертона је невамерно богат, али један од најбогатих је државни потсекретар за доминионе војвода од Деваншпајра. Мисли се да његова имовина вреди преко 3 милиона фунти. У његовом поседу су палате у Честеру, Хервиџ Холу, Џонстону, Занци, Лисмур и Волтоневри.

Лорд Раисмен такође спада међу гаване у низу британских политичара. Он је наследио велику имовину од оца, који је био један од највећих доводљеника у Енглеској.

Лорд Бедген, бивши државни секретар за Индију, располаже са поља грофовије Јоркшир, замком у Њуберну и једним раскошним дворцем у Шкотској. Војвода де ла Вар, бивши министар за народно васпитање, има велик хотел и добар део имања код Бенсидла на пространим терени поред морског обале.

Уследни енглески државник сер

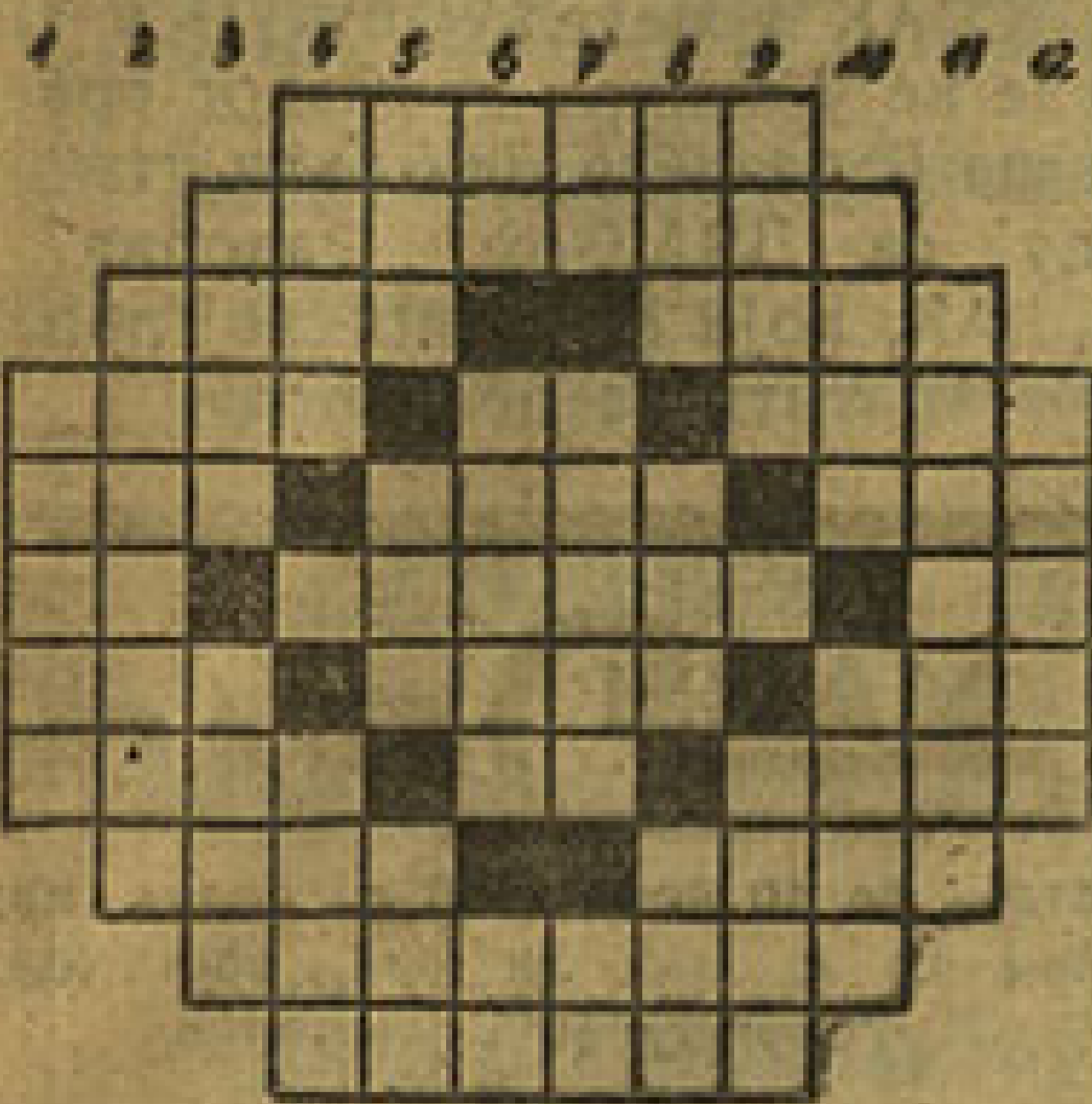
Ваштор Берендер обогатио се у мирно доба трговином кромпира. Он има велика имања код Единбурга, где расте најбољи енглески кромпир, а сем тога има читав низ кућа у самом Единбургу. И други енглески државник сер Филип Сасун такође је из богате трговачке куће, која је у мирно доба одржавала тесне трговачке везе са Источном, Мистер Хетсон, потсекретар министарства за прекоморску трговину, обогатио се наследствено оценом фабрику сапуна.

Мање сребран са материјалне стране је Оливер Стенли, који је у своје време водио трговинске преговоре у Берлину. Он нема новца, али зато има лепу и паметну жену.

Председник владе Черчил, како се у Енглеској тврди, само је релативно богат. Његов приход од приватне имовине не премаша 25.000 фунти годишње. Приватна имовина Черчила потиче од оцавог наследства у Бимингхему. Као председник владе Черчил има, наиме, годишње плате, сада за време рата, 20.000 фунти.

УКРИШТЕНЕ РЕЧИ

Број 276

Водоравно: 1) Место у Хрватској. Болест која најчешће влада на отоку. 3) Примећују — седеца. 4) Залва за фарбано косе — пралог за есто — уоклак. 5) Страно женско име — термини. — животиња (немачки). 6) Слово латинице — хробра — француски члан. 7) Аждаја — захтев — кошак. 8) Речна животиња — реч. слово — присвојна заменица. 9) Женско име — срушила се. 10) Омога. 11) Уништава.

Усправно: 1) Вајар. 2) Лек за кривицу. 3) Позорица — али (немачки). 4) Невоља — сугласник — све немачки. 5) Обрађује земљу — синиач Рима — отац (мађарски). 6) Смеје се (француски) — чудно — ње. 7) Река у Русији — пралог за место — лична заменица. 8) Крв (мађарски) — свежа — гоуба. 9) Једна јонка — вокал — мачко. 10) Тврдоглавост — превозно средство. 11) Прхвени израа. 12) Обрађивати земљу.

РЕШЕЊЕ УКРИШТЕНИХ РЕЧИ

Број 275

Водоравно: 1) Па — ве. 2) Каса — егал. 3) Ови — зре. 4) Махт — Фема. 5) Робер. 6) Модрица. 7) Мокри. 8) Одер — Арас. 9) Нит — али. 10) Изар — атар. 11) Ро — на.

Усправно: 2) Ком — ови. 1) Али — м — Дик. 3) Похроматар. 4) А, а — Тедор — ро. 5) Прк. 6) Не — Феира — ан. 7) Егзерцирати. 8) Арм — а — ала. 9) Леа — сир.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

Вече у „Кафе де Пари“

Н. Рони

— Сваки од нас у својој прошлости има мало момачко историјско, којих се сада бојимо са извесном срамотом и које нам причавају муке, у већој мери него шаршони злочин — рече Жак.

Једног пролетњег дана, противно својим принципима, почео сам да пратим једну даму. То је био мој тип. Заната лепа жена: висока, стасита, са савтаом косом и очима боје Малајги. Нвен је код био лак. Био сам млад, а живот је тражио своје. Нисам могао да одолем искушењу...

Прешла је булевар и ушла у двести радња. Ја сам је стрдавно чекао на улици. Наша „шотња“ аждаја је читав т. Одједном, на једној од раскрсница, она се окрене мени, одмери ме погледом пуних кривоја и рече:

— Диван се нашем отприлику, младичу! Зар вам није доста ове шотње?

Био сам збуњен и вероватно сам погрешно. Особао сам куцање срца и одговорих драгољубив гласом:

— Молим да ме извините, госпођо, али нисам био у стању да поступим другачије... Морам сам да вас пратим...

— Али вам те причавања задовољство — рече она са осмехом и погледа ме испитујућем погледом — онда ме можете позвати на вечеру.

— О, госпођо! — узвикнух сав радостан.

Било је око 7 сати. Даме се ухвати према „Кафе де Пари“, који се налазио ту у близини.

— Можемо е ту да вечеруемо, — рече она после кратког размислања.

Ушли смо у кафану. Моја салутица, као добар познавалац француске кухиње, паручи најскупља јела, најфиније врсте вина и шампањан најбоље марке. Изгледало је да не мисли да штеди мој ден.

Била је дивна. Неново расположење стално се мењало. Час је била необиљно весела и весела, дајући мени орцу ариачки нади, час је постајала кокетна и понашала се као жена искушена куртизанка. Посматрао сам је као зачаран.

На разговора сам утврдио да је ова жена, са говором и мађарским Парижаном, била Енглескиња.

По завршеној вечери дознао су рачуни који је превазишао ова моја оче-

кивања. Хладан зној капије ми на челу и најбољи ми се коса на глави.

А ме заштити дискретно:

— Хоћемо ли у позориште?

— Шта идеја! — одговорих усхићено, минајући скоро празан деп.

Ушли смо место у ложи. Кад се заштитила протетала, она ми рече:

— Дакло, мој драги пријатељу, морало се растати.

Ненов рети доловале су на мене као хладан туш.

— Госпођо!... Забога, зар сада...

— рекох ја сав утучен.

Она се тежакостиво насмеши.

— Дајте ми вашу адресу. Писаћу вам.

Када сам јој дао адресу, убрзо се опрости од мене:

— Хвала вам на пријатној вечерој вечери. Некајте да се дугите — рекох ја. — После исте рећи да сам била у праву.

Као да је нешто размислила, затим узео моју главу у своје руке и... пољуби ме, О, тај пољубац!

— Довиђања! — рече тихо.

Кроз један минут одио ју је такос.

Стајао сам као ошмућен, као да ме је немо ударило по глави.

Био сам упрехан у свом поносу. Од моје готовине у новчанику је остало свега 60 франака! Сутрадан сам морао да платим карију за стан и месечни дуг. Плату сам примио тек двадесетог.

Био сам разочаран и осећао безнадежност отаца у које сам доспео због своје лаковерности. Сама помисао на то да ће ми сутра доћи газдарница и остали поверници уливала ми је страх.

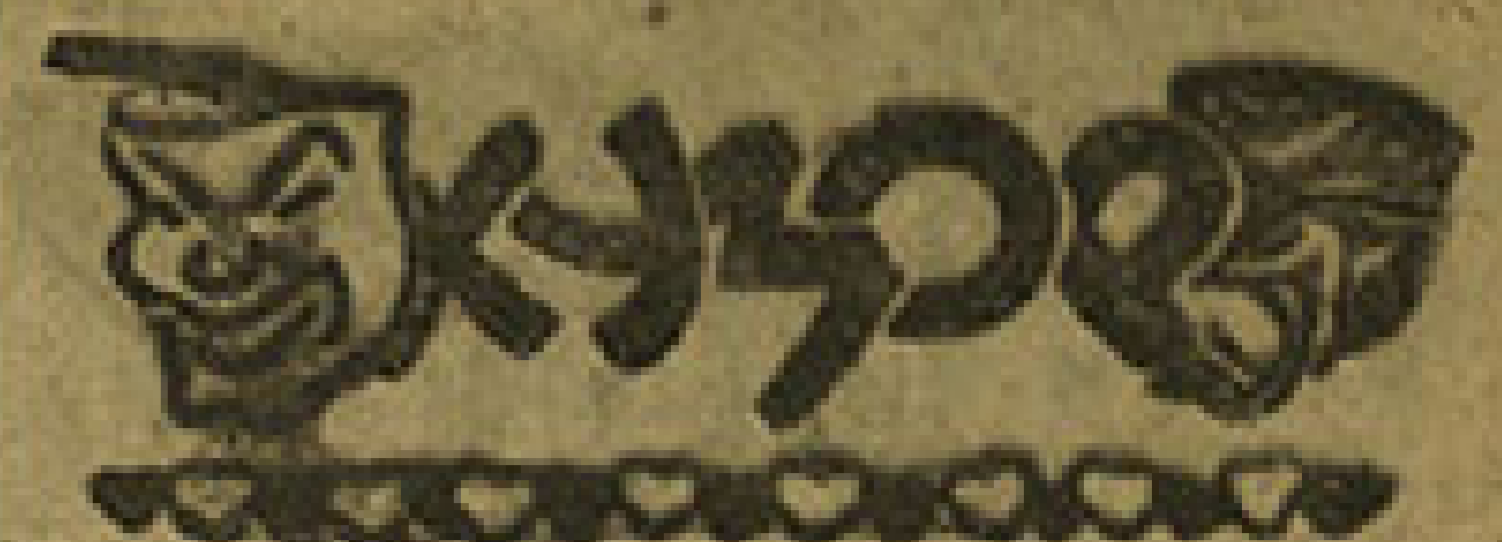
Дуго времена нисам могао да заспим. Врећ пољубац лепе Енглескиње осећао сам још на својим уснама, али испред њеног лица видео сам газдарницу и повернице.

Било је 9 сати кад сам се ујутру пробудио од зврјања звонцета. Отворих врата. На прагу је стајао „бојк“ на хотела, у плавој блузи са златним галтанима. Он ме погледа са неверованом.

— Имате писмо, које морам лично да предам г. Жаку Жини.

— То сам ја.

„Бојк“ ми пружи коверат отвореноплаве боје, на коме је крупним словима стајала моја адреса. Нисам је гласило:

ЖИВОТНА ФИЛОЗОФИЈА КЉУКАНИХ ГУСАКА

— Ја ку вам рећи драги колега, вештина дугог живота лежи у томе да се ништа не смеће угодити!

„Младичу! Не жалим наше сјајно проведено вече. Оно ме је потсетило на доба моје младости. Али не могу да опростим себи што сам вас бацпа у велик тронак који сте поднели са достојанством галантног гављера. Ослободите ме граже савести. Изволите пријати ову битици и сачувајте е мени пријатну успомену.“

Био сам тада неискусан да схватим сав смисао ових речи. Али, кад сам отворно пашир, приметно сам у њему поштану од халаду франка. Био сам бесан...

За шта ме је сматрала? Одједном овог закрпи арица. Пријох пратица. Особа пута дошла, је газдарница и господин са меницом.

Скоро сам се опростио.

Милитарно пружах им хвадарку.

— На хвадарку, немачко битице.

— Битица — одговори господин даје ку по пошти!

— Сачувајте рећи! — најави љубавно газдарница.

Прешаво сам стрипан дан, који је био пуна душевне борбе. Час и сада не могу то да заборавим.

— Старице! Изгледа да сте се ви много надали. Најдале кроз пет минута биће вам сервирано све што желите. А тада ми је потребно само још неколико података. Како се зовете?

Младић се колубао једно време, а затим је, после краћег размислања сигурним гласом одговорио:

— Ђовани Сато.

Лекар се поново осмехнуо.

— Ђовани Сато? Заната? Али, све једно.

Записао је наведено име.

— Колико вам је година?

— Тридесет.

— Јесте ли ожењени?

— Јесам.

— Хвала, то ми је довољно. Заво ми нисмо много радилали а претпостављам да ће и нама бити пријатније ако целу ову ствар дискретно третирамо и баш због тога потребно је да нам се обавезете на потпуно ћутање, нао, разуме се, не чинимо ништа што би било у супротности са законом.

Човек који је рекао да се зове Ђовани Сато покретом главе наговестио је да се слаже са доктором.

Наставиће се

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“

МАРИНЕЛА МЕЊА ДУШУ

МАРИО КОНЧИНИ

После неколико минута у чекаоницу је ушла болничарка и саопштила да ће се асистент професора Коринија, д-р Донети, ускоро појавити. После тога, болничарка је једног за другим провукла људе који су чекали у чекаоници. Ускоро је и он дошао на ред.

Кад је ушао у собу, осетио је да се налази у лекарској ординацији. Пред писаћим столом седео је господин олимпатичног изгледа, са наочарима са златним оквиром. То је сигурно био д-р Донети. Он га је ухватио:

— Јесте ли здрави?

— Јесам.

— Знате ли шта се у овом случају тражи?

— У реду је, ви сте отворно здрав човек. Можда ћу вас предложити професору Коринију. Али, пре тога морамо завршити над вазом и преглед крви, јер је то, наравно, најважније у целој ствари.

— Како желите, господине докторе.

Д-р Донети је размислио, затим је поново кривнуо противно по пацијентовим леђима и ухватио га са извесним устручавањем:

— Јесте ли ни отприлику?

— Да...

— Одмах сам мислио. Сигурно сте много дугали по сајлу?

— Богме, било ме је студа. Увералам вас, господине докторе, потицем из добре породице и нећала сам прекидавао лепе и срећне дање. Можда се данас не би налазио у оваквом бедном стању, у коме се налазим, да једном нисам направно крупну детињасту глупост... можете већ мислити... и због те глупости морао сам да пођем на промену

ваздуха. Али то ће остати међу нама, зар не?

Д-р Донети је потврдио гласом:

— Сасвим је разумљиво. Дакле ви пристајете?

— Да, али...

Лекар га је задуђено погледао.

— Ах, тако, — приметно је осмехујући се — на да, заната, ви још ни не знате о каквој је операцији реч. Увералам вас да је сасвим безбедна ствар. Нама је потребна мала трансфузија крви. Одузећемо од вас извесну количину крви и ову пренети у тело једног другог бића. О коме се ту ради, то је за вас потпуно свејодно. После два-три дана моћи ћете да напустите постељу и одете куда вас жели носити. Дакле?

— Пристајем.

— Наравно, због прегледа крви морате остати овде код нас. Болничарка ће вам показати вашу собу. Имате ли неку жељу?

— Жељу?... да...

— Говорите слободно!

— ... ако бих могао добити нешто за јело. Већ пуних 48 сати нисам узео ни једног залогја.

Доктор Донети се осмехнуо. Изгледало је као да је тек сада приметно у каквом бедном стању се налази овај младик.

Субота, 19 децембар 1942.
Издавач: Св. Никола (Ник. д.)

БИОСКОПИ:

АТИЛА: У Човек с корбачем.
ЗРИЊИ: Љубав, освета, смрт.
НЕМЗЕТИ: Терка Самураја.
РАКОЦИ: Господин од главе до пета.

Претопаве у 3, 5 и 7 часова.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Аптека Ралетић, II Ракоци Ференц
ул. 2. Телефон: 21—00.
Аптека Ненадовић, Мусолина ул.
12. Телефон: 23—95.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ:

Рођено: 5 мушких и 3 женска де-
тета.

Венчани Золтан Јесенски Левенте,
прив. чиновник и Бољчев Јелена, до-
маћица.

Умрли: Јозеф Флосберггер, оштрац
из Зомбора, 42 год.; д-р Коста Хаџић,
адвокат, 74 год.; уд. Тереза Хориги
рођ. Пентер, радница, 68 год.; Анд-
раш Цафра, радник, 47 год.; Јозеф
Јакоб, надничар, 73 год.

РАДИО

19 децембар 1942.

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња му-
зика • 10.15: Забавна музика •
11.15: Камерна музика • 12.10: Кон-
церт војног оркестра • 14.00: Циган-
ска музика • 15.20: Оперетски од-
ломци • 17.00: Концерт оркестра
• 17.45: Певање арија • 18.20: Шпан-
ске грамофонске плоче — 19.30: Кла-
вирски концерт • 20.05: Музика за
игру • 21.10: Циганска музика •
22.10: Концерт жезла • 23.00: Из про-
грама радио-оркестра.

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ
О ВОДОСТАЈУ

18 децембар 1942.

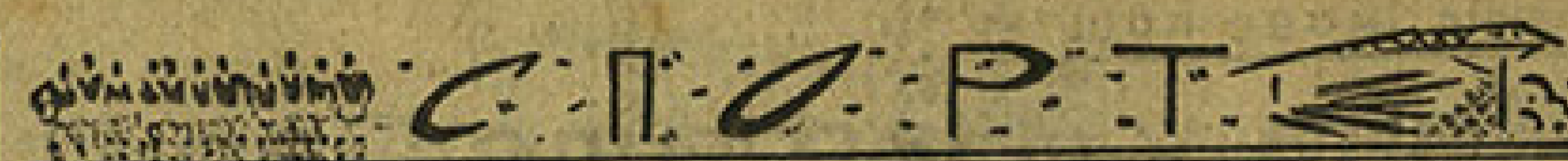
Дунав: Комаром 182 (-14), Буда-
пешт 122 (-8), Пакш 018 (-7), Баја
096 (-4), Гомбош 178 (+1), Вездан
161 (-), Ујвидек 123 (+5).
Тиса: Вапашаршамеш —146 (+1),
Томај —048 (-), Тисафарод —073
(-4), Чонград 167 (+13), Сегед —89
(+13), Тител 079 (+6).

У уторак је одржана седница
Спортичког савеза, којом приликом
установљено је да у држави постоји
4418 спортичких организација, са 1328
спортичких игралишта, 135 затворених
и 299 покривених пливачких базена и
1173 тениских игралишта.

Најбољег ватикана Немачке на кру-
говима, Штадла, победио је Патала,
познати мађарски шампион. Овај
двојеч, изгубио је немачки ватик са
9,75-9,65 поена и тиме је дошао тек
на треће место, док се испред њега
налази још и Берчек (Мађарска) са
9,70 поена. Поред тога, Патала је од-
нео победу и у ватикима на коњу са
9,90 поена, оставивши за собом Гам-
ба и Штадла (9,85 поена).

Ференцварош је у среду одржао
тренинг на коме је центарфора играо
Толди. Изгледа да се Ференцварош оз-
биљно спремају за недељни сусрет
са Гамом, која је убедљивом победом
над ДВАК-ом показала да се налази
у одличној форми. Поред тога треба
поменути и владу да су и играчи и
управа Гаме извршила решени да осво-
је титулу добитника Мађарског ку-
па, што су и изјавили пред претстав-
ничким спортичким штабом.

Спорт у иностранству

Утакмице за фудбалско
првенство Београда и Загреба

Као и у многим другим градовима,
и у Београду је у недељу одигран
читав низ фудбалских утакмица за
првенство престонице. Утакмице су
биле веома лепе, проткане са чита-
вим низом лепих комбинација, и по-
стигнута су два сензационална ре-
зултата. Највећу сензацију изазвао
је пораз Баска од Витеза, као и не-
решени резултат БСК-а са Једин-
ством. Резултати су били следећи:

- БСК—Јединство 3:3.
- СК 1913—Балкан 6:0.
- Слога—Митић 6:2.
- Витез—Баск 6:2.

Најзанимљивија утакмица била је
између Витеза и Баска, у којој је
Аца Петровић сам дао свих 6 голова
Баску. После ових утакмица Баск је
сишао са чежа табеле и предње своје
водеће место СК 1913, бившој Југо-
славнији, која се много борила док ни-
је заузела водеће место на табели.
У недељу се наставља такмичење, и
за исход тих сусрета влада велико
интересовање у спортичким кругови-
ма Београда и целе Србије.

Грађански је победио ХАШК са ре-
зултатом 3:2 (1:1). Грађански је на-
ступио у комплетном тиму, а ХАШК
са три резерве. У првом полувремену
игра је била равноправна, а у дру-
гом полувремену Грађански је успео
да узме иеру у своје руке.

Конкордија—Железничар 1:1 (0:0).
Железничар је водио и играо врло
полетно и добро, и тек пред крај
другог полувремена, у 40-ом минути,
успело је Конкордији, прваку Неза-
висне Државе Хрватске да изједначи.

Личанин—Редарствени 5:1 (2:1).
Иако бољи на терену, Редарствени је
подлегао на терену срећнијем Лича-
нину са овим великим резултатом.
Редарствени је два гола добио на је-
данастерца, а један је аутогол.

Остали резултати:
Ферарија—Зет 3:0 (1:0).
Месарски—Савица 5:3 (2:2).
Кватерник—Звонимир 4:0 (1:0).

После ових недељних утакмица та-
бела првенства града Загреба пред
последње коло изгледа овако:

Одигр. утакмица, бодова

1. Конкордија	6	12
2. Грађански	7	10
3. Личанин	7	8
4. ХАШК	5	6
5. Ферарија	7	5
6. Железничар	7	4
7. Редарствени	7	3
8. ЗЕТ	6	2

Овогодишњи првак Загреба биће
Конкордија, која стварно поседује
одличан и уиграј тим.

ЗАВРШЕНА ЈЕ ФУДБАЛСКА
СЕЗОНА У ОФУТАКУ

И у Офутаку је завршена овогод-
шња фудбалска сезона. Офутак је
једно од најнапреднијих бачких се-
ла, где је љубав према спорту, а
нарочито према фудбалу, врло велика.
Захваљујући агилној управи, као
и разумевању грађанства, ФСК је
постигао одличне резултате, што до-
казују и победе над најбољим клу-
бовима околне.

Доласком за тренера Ђорђа Бу-
канина, познатог вратара Хајдука и
Војводине, створени су од просечних
играча одлични фудбалери, који су
својом игром доносили узастопне по-
беде свом клубу. Најзад, доласком
репрезентативца браће Мајтанг, ФСК
је почео да јончи од најјачих клубова
Бачке. Кроз педу сезону ФСК је
играо са овим играчима: Букица и
Тиврић (голманци), Милков, Момиров,
Веселиновић I и II (бекови), Шмит,
Живковић, Мајтанг II, Коларов, Су-
лејић и Стефанов (халфови), Невидов-
ић, Ралогич, Радосавић, Мајтанг I,
Веселиновић II, Сомборић I и II (за-
валци). Сви ови играчи су скоро јед-
наки по вредности, сем Букице и
браће Мајтанг.

Поред успеха било је и неуспеха,
и то баш при крају Регрутацијом

неколико играча, зетим одласком
Мајтана II у свој матични клуб, а
женим у ЈАК. ФСК је остао знатно
ослабљен, те је приморан да за-
рши са играњем раније него обично.
Прекло земље ФСК неће спавати, већ
ће чинити све могуће да на адуће
пролеће наступи са успешним. Да ли
ће успети, то се још не зна.

Касачке трке

БУДАПЕШТА, X. Корениши ул 9
(Преко пута источне железничке
станице). Одржаће се трке
20, 22 и 27 децембра
са почетком у пола 3 часа 456

БСК (Бегеч)—СК ЊИТРА (Глошан)
5:9 (4:9)

У недељу су у Глошану домаћи
СК Њитра и БСК играли пријатељ-
ску утакмицу. Иако терен и време
није били најбољи, игра је била ле-
па и технички дотерана. Нарочито се
код БСК-а издвајао нападни трмо Ве-
селиновић мл., Велић и Кротки, који
су својим продорима често упрожа-
вали гол домаћег тима. У одбрани се
истакао десни халф Пашић, а код
гостију Кукучка. Голове су дали:
Велић (3), Георгијевић и Кротки.
Судица г. Даниел непристрасан.

СК ВИЛАМ—СК ДЕЛВИДЕК

У недељу, 20 о. м., на игралишту
Делвидека код томеринске капије
одиграће се пријатељска утакмица
између СК Вилана (б. Дунав) и СК
Делвидека. Утакмица почиње у
часова.

СВАК у недељу путује у Пе-
где ће у оквиру државног првен-
ства II разреда одиграти утакми-
цу са ДВАК-ом. Фаворит је
ЗАК, који ће се по свој прили-
ци вратити са оба бола.

стају до 10 речи 1.50 п. Свака даља
реч 10 ф. — За оне, који траже
службу 50% јевтиније.

ТРАЖЊА

ПРИМА СЕ СТОЛАРСКИ ШЕГРТ
код М. Саратлића, Ујвидек, Алфелди
ул. 21. 2132

ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕМ: више мушких шива-
њих машина и специјалних за руш-
ице и за пришивање дугмади; 2 пис-
ће машине латанице; 2 канцелари-
ска намештаја; 2 отомана; 2 фуруне
за грејање пегли; велики прибор кро-
јачког намештаја; дуте, тепихе, сте-
лаже, столове. Видети Алмашка 5.
2123

ЖЕНИДБА—УДАЈА

УДОВАЦ СТАРИЈИ преко 60 год.,
регентер, лепо спољности, самост.
тражи удовицу без деце, више сељач-
ку, која је око 50 год., која има по-
што уштеђевине. Позуде слати на
Администрацију под шифром »Мирна живот«. 2190

ПРАЗНО

БОЉИ ГОСПОДИН добро ситуиран
жели познанство младе драгесне
деце. Само озбиљне понуде са ин-
формацијама и најновијом фотогра-
фијом која се дискретно враћа, на
Администрацију под шифром »Не
улично познанство«. 1913

Помен

Извештавамо све сроднике
и пријатеље да ћемо нашем
милом и никад незаборавље-
ном сину, брату, ујаку и си-
мовцу

Живану Влаовићу

бив. инжењер, п. поручнику
давати четрдесетодневни по-
мен у недељу 20 децембра о.
г. на Св. Ченејском гробљу.

Ожалостљена породица
2144

Szkicsák
FEDENC
трговина рућних радова
помодне робе и перајених
шавиона
Ујвидек, II Ракоци Ф. ул. 6
Телефон 3-44-2 1841

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротационна штампа: »Уранија«,
штампарски завод и издавачко
предузеће (власник Јован Келамен)
за штампарску одговара Јосип
Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.
Рукописи се не враћају.